

Υ11 Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες και στην Εκπαιδευτική Έρευνα

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Ειδική Αγωγή”

Ηρώ Βούλγαρη, Βασίλης Γιαλαμάς
ΤΕΑΠΗ ΕΚΠΑ

Υλικό Μαθήματος

Υ11 Μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές
επιστήμες και στην εκπαιδευτική έρευνα

<https://eclass.uoa.gr/courses/ECD405/>

Κωδικός: γ11-2

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το **σχεδιασμό και την υλοποίηση** της κοινωνικής και εκπαιδευτικής έρευνας με τη χρήση ποσοτικής και ποιοτικής μεθοδολογίας, και μικτών μεθόδων έρευνας.

Μέθοδοι Διδασκαλίας

- Παρουσίαση των θεωρητικών εννοιών
- Δραστηριότητες στην τάξη
- Εργασίες για το σπίτι (ατομικές, ομαδικές)
- Συζητήσεις και παρουσιάσεις εργασιών

Αξιολόγηση των Φοιτητών/τριών

- Συμμετοχή σε εργασίες και δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (2-3) (ατομικές) (20%)
- Εκπόνηση τελικής εργασίας (1-3 άτομα): σχεδιασμός και εκπόνηση έρευνας
- Τελική παρουσίαση εργασίας

Επιστημονική Έρευνα

Τι είναι. Η σημασία της.

Έρευνα είναι μια διαδικασία **σταδίων** η οποία χρησιμοποιείται για τη **συγκέντρωση** και την **ανάλυση πληροφοριών** προκειμένου να **κατανοήσουμε** καλύτερα κάποιο θέμα ή ζήτημα.

Σημασία της Έρευνας

- Η έρευνα αυξάνει τις γνώσεις μας.
 - Καλύπτει κενά στις γνώσεις
 - Επεκτείνει τις γνώσεις
 - Επιβεβαιώνει τις γνώσεις
 - Εμπλουτίζει τις γνώσεις
- Η έρευνα συνεισφέρει στη βελτίωση της πρακτικής.
 - Οι εκπαιδευτικοί αποκτούν **νέες ιδέες** για την εργασία τους.
 - Οι εκπαιδευτικοί αποκτούν **νέες αντιλήψεις** των προσεγγίσεων.
 - Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να έρθουν **σε επαφή** με άλλους εκπαιδευτικούς.
- Η έρευνα παρέχει πληροφορίες στις συζητήσεις περί πολιτικών/στρατηγικών.
 - Η έρευνα επιτρέπει στους ανθρώπους να αξιολογούν διαφορετικές απόψεις σχετικά με ζητήματα.
 - Η έρευνα δίνει στους ανθρώπους τη δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις όσον αφορά την πολιτική/στρατηγική που θα ακολουθηθεί.
- **Τεκμηριωμένα και βάση δεδομένων!**

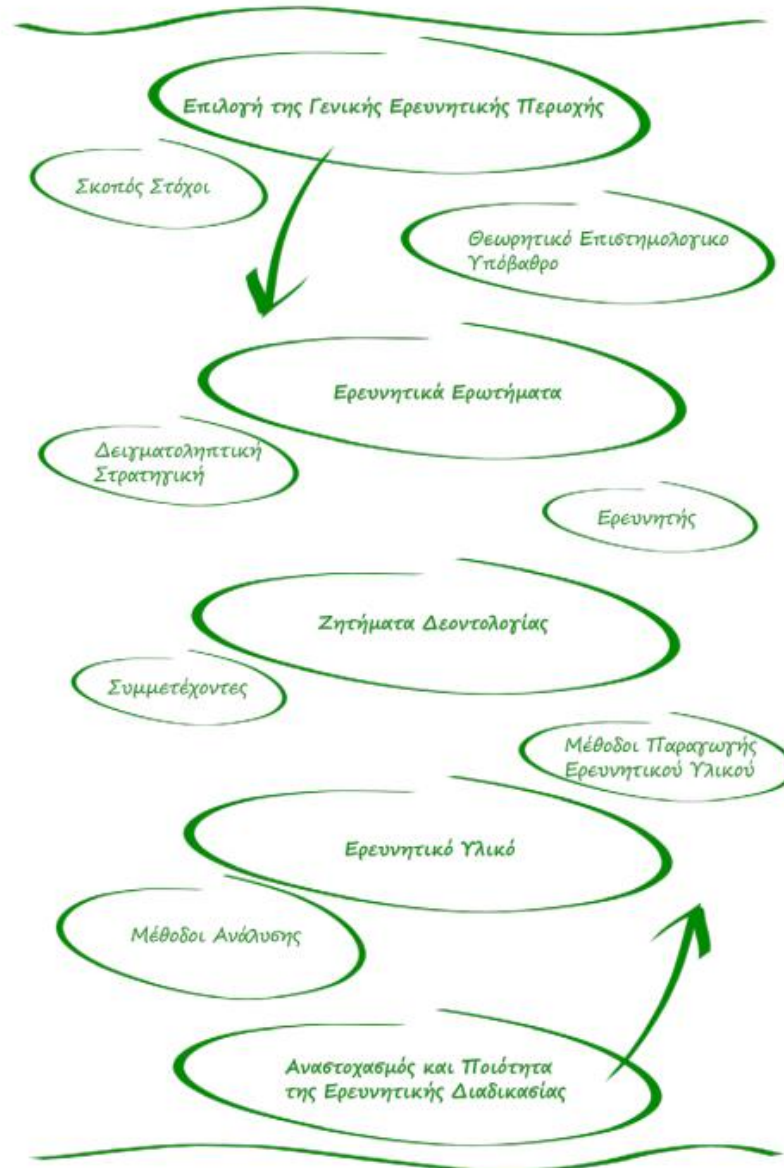
Η πορεία μιας έρευνας

- Εντοπισμός Ερευνητικού Προβλήματος
- Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας
- Προσδιορισμός Ερευνητικού Προβλήματος
- Διατύπωση σκοπού και ερευνητικών ερωτημάτων
- Σχεδιασμός μεθοδολογίας συλλογής και ανάλυσης δεδομένων
- Επιλογή δείγματος
- Συλλογή δεδομένων
- Ανάλυση δεδομένων
- Ευρήματα και ερμηνεία τους
- Συγγραφή αναφοράς (π.χ. εργασίας, άρθρου)

Διαδικασία της Έρευνας

Creswell (2016)

Γράφημα 1

Η πορεία μιας έρευνας: Προσδιορισμός του Ερευνητικού Προβλήματος

- **Προσδιορισμός** προβλήματος/θέματος (συνήθως περιγράφεται στις πρώτες παραγράφους της μελέτης)
- **Αιτιολόγηση** της σημασίας και της ανάγκης μελέτης του προβλήματος/θέματος (*Γιατί έχει σημασία το πρόβλημα/θέμα; Ποιος ο ευρύτερος αντίκτυπος; Γιατί πρέπει να μελετηθεί; Πώς θα συνεισφέρει στο πεδίο;*)

Το ερευνητικό πρόβλημα: σημασία;

- Κάλυψη κενού στη βιβλιογραφία;
- Βελτίωση εκπαιδευτικής πρακτικής;
- Επανάληψη προηγούμενης έρευνας, εστιάζοντας όμως σε διαφορετικό πλαίσιο (π.χ. συμμετέχοντες);
- Επέκταση ή εμβάθυνση προηγούμενων ερευνών;
- Εστίαση σε άτομα που είναι περιθωριοποιημένα, δεν λαμβάνονται υπόψη, σιωπούν, απορρίπτονται, δεν ακούγονται;
- **Αιτιολόγηση** της σημασίας του ερευνητικού προβλήματος:
 - με βάση αυτά που έχουν βρει άλλοι ερευνητές (οπότε παραπέμπουμε στη σχετική βιβλιογραφία)
 - με βάση τις προσωπικές εμπειρίες ή τις εμπειρίες από το χώρο εργασίας
 - με βάση τις εμπειρίες που είχαν άλλοι στο χώρο εργασίας
- **Για ποιους** είναι σημαντικό το ερευνητικό πρόβλημα;
 - Ποιος θα ωφεληθεί από την ανάγνωση της μελέτης μας;
 - Άλλοι ερευνητές; Επαγγελματίες; διαμορφωτές πολιτικής; ειδικοί πληθυσμοί (π.χ., γονείς);

Η πορεία μιας έρευνας: Ανασκόπηση της Βιβλιογραφίας

- Εντοπισμός πηγών
 - Βιβλία
 - Περιοδικά
 - Ηλεκτρονικές πηγές
- Επιλογή πηγών
 - Προσδιορισμός των σχετικών πηγών για το θέμα
 - Οργάνωση των πηγών και ανάλυση των πηγών – χαρτογράφηση της περιοχής/θέματος
- Σύνοψη (σύνθεση, κριτική!) των πηγών σε μια ανασκόπηση βιβλιογραφίας (στην αρχή του κειμένου)

Η πορεία μιας έρευνας: Προσδιορισμός του Σκοπού της Έρευνας

- Προσδιορισμός της δήλωσης του σκοπού
 - Η κύρια πρόθεση της έρευνας
- Περιορισμός της δήλωσης του σκοπού
 - Ποσοτικός: Τα ερευνητικά ερωτήματα και/ή ερευνητικές υποθέσεις
 - Ποιοτικός: Προσδιορισμός του κεντρικού φαινομένου που μελετάμε. Τα υποερωτήματα.
- Παράδειγμα: *Κύριος σκοπός της έρευνας τους είναι να διερευνήσει πώς οι άνθρωποι που έχουν διαγνωσθεί με νοητική αναπηρία και είναι ή πιστεύουν ότι είναι ΛΟΑΤ, βιώνουν τις σεξουαλικές τους ταυτότητες (Dinwoodie, R., Greenhill, B. & Cookson, A., 2016).*

Η πορεία μιας έρευνας: Συγκέντρωση των Δεδομένων

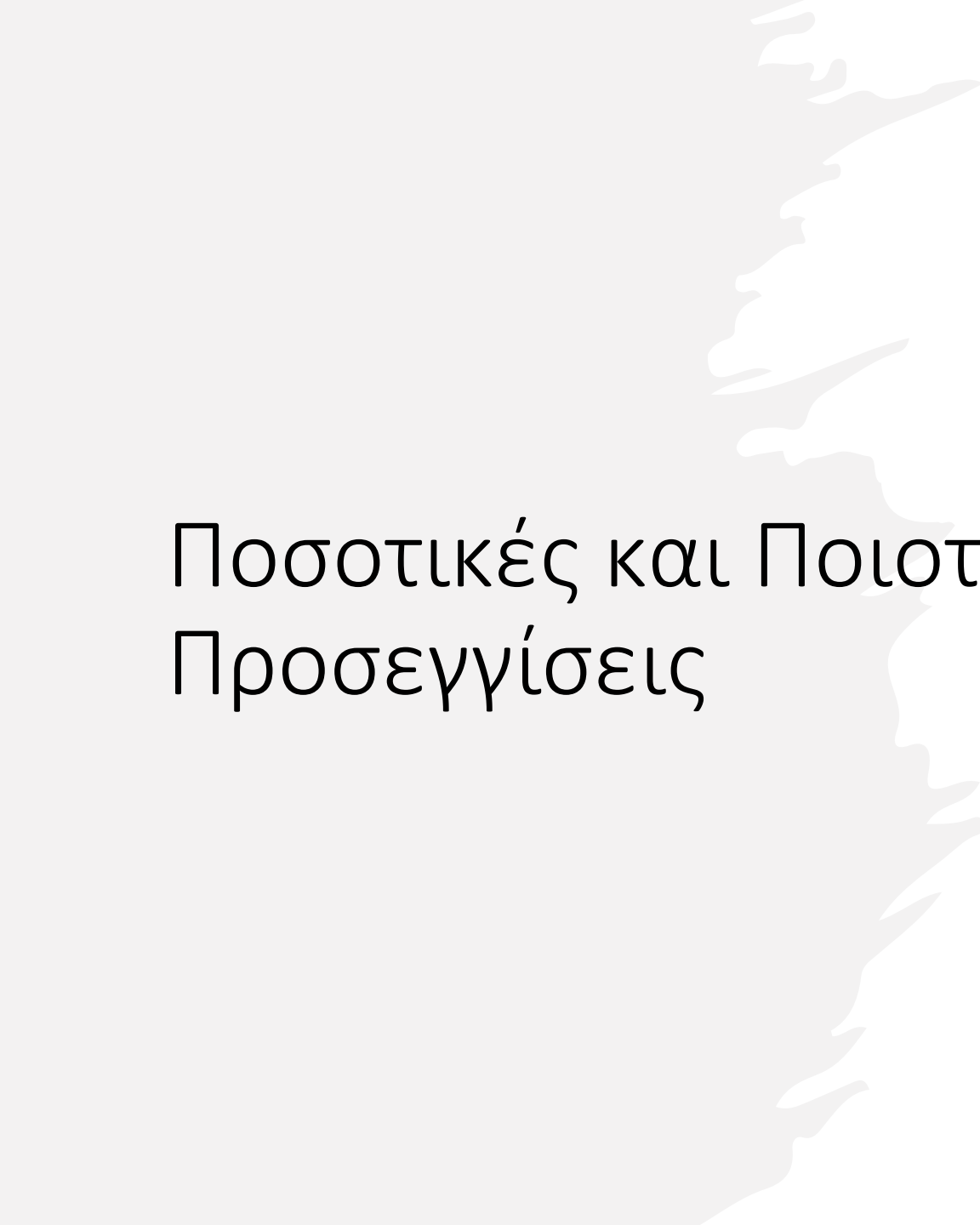
- Προσδιορισμός της μεθόδου συγκέντρωσης δεδομένων (ποιοτική, ποσοτική, μεικτή)
- Επιλογή των *ατόμων* για μελέτη (δειγματοληψία, επιλογή συμμετεχόντων)
- Σχεδιασμός **εργαλείων** συγκέντρωσης δεδομένων (δλδ. ποιο ερωτηματολόγιο; Ποια συνέντευξη; κλπ) και περιγραφή της **διαδικασίας** συγκέντρωσης δεδομένων
- Εξασφάλιση αδειών (π.χ. φόρμες συναίνεσης)
- Συγκέντρωση των δεδομένων

Η πορεία μιας έρευνας: **Ανάλυση και Ερμηνεία των Δεδομένων**

- Επιμέρους ανάλυση των δεδομένων (π.χ. εξέταση των απαντήσεων)
- Παρουσίαση των δεδομένων σε πίνακες, σχήματα και εικόνες (για καλύτερη κατανόηση από τον ερευνητή/την ερευνήτρια, και από τους αναγνώστες)
- Επεξήγηση/ερμηνεία των ευρημάτων από τα **δεδομένα** που αφορούν στα **ερευνητικά ερωτήματα**

Η πορεία μιας έρευνας: Αναφορά της Έρευνας

- Αναφορά της έρευνας
 - Προσδιορισμός του αναγνωστικού κοινού της έρευνας
 - Δόμηση της αναφοράς
 - Συγγραφή της αναφοράς με ευαισθησία και ακρίβεια
- Αξιολόγηση της έρευνας
 - Αξιολόγηση της ποιότητας της έρευνας χρησιμοποιώντας τα αναγνωρισμένα πρότυπα ενός επιστημονικού κλάδου
 - Τα πρότυπα μπορεί να προέρχονται από την ακαδημαϊκή κοινότητα, τις σχολικές περιφέρειες, ή από ομοσπονδιακούς ή πολιτειακούς οργανισμούς

Ποσοτικές και Ποιοτικές Προσεγγίσεις

Ποσοτική Έρευνα **εναντίον** Ποιοτικής Έρευνας;

REAL MEN DON'T COLLECT SOFT DATA

SILVIA GHERARDI, BARRY TURNER

QUADERNO 13
Dipartimento di Politica Sociale
Università di Trento

Gherardi, S., & Turner, B. (1987).
Real men don't collect soft data (Vol. 13).
Trento: Univesità degli Studi di Trento.
Dipartimento di Politica Sociale
<http://www.unitn.it/sociologia/8701/quaderni-del-dipartimento>

Μια αξιολόγηση για έρευνα με ποιοτική μεθοδολογία...

The paper presents some interesting findings, however, as explained in the conclusion itself, the research and the findings cannot be generalized.

For this reviewer, however, the primary concern is a lack of quantitative data.

The sample size is too small, and there is over-reliance on qualitative data.

For example, when it mentions children saying "What should we do?" as an example of brain-storming and perhaps problem identification, the question is: How many participants? Did all of them follow this pattern? Was it one participant in isolation?

In addition, no formal method or procedure has been provided for translation of qualitative data into deductions.

Πώς θα απαντούσατε σε αυτή την κριτική;

Θεωρητικό Πλαίσιο Ερευνητικών Μεθοδολογιών

- Οι μεθοδολογίες βασίζονται σε διαφορετικές προσεγγίσεις για το...:
 - Τι είναι γνώση
 - Πώς τη γνωρίζουμε
 - Σχετικές αξίες
 - Πώς γράφουμε γι' αυτή
 - Τις διαδικασίες μελέτης της γνώσης

(Creswell, 1994)

Ποσοτική Προσέγγιση

- Φιλοσοφική προσέγγιση: Θετικισμός, ντιτερμινιστική φιλοσοφία
 - Αιτία/αποτέλεσμα, πολύ συγκεκριμένες έννοιες, μεταβλητές
- Μελέτη της «αντικειμενικής πραγματικότητας», των νόμων και θεωριών που καθορίζουν τον κόσμο
- Η **θεωρία ως αφετηρία** - συγκέντρωση δεδομένων για την επαλήθευση ή όχι της θεωρίας
- Απαγωγική (από το γενικό στο ειδικό)
- Μελέτη των **σχέσεων μεταξύ μεταβλητών**
- Έκφραση αυτών των σχέσεων μέσω των **ερωτημάτων και των υποθέσεων**

Ποσοτική Προσέγγιση

- Οι στατιστικές αναλύσεις διαδραματίζουν δύο διακριτούς ρόλους:
 - Επιτρέπουν τη διερεύνηση των δεδομένων ώστε να επαναδιατυπωθούν οι **υποθέσεις** της έρευνας και να προσαρμοστούν οι ερμηνείες
 - Συμβάλλουν στην **επικύρωση** αυτών των υποθέσεων ώστε ο ερευνητής να είναι σε θέση να κινείται με εμπιστοσύνη στα αποτελέσματά του

Ποιοτική Προσέγγιση

- Φιλοσοφική προσέγγιση: κοινωνικός εποικοδομισμός (social constructivism)
 - Η γνώση δομείται **κοινωνικά** - τα άτομα αναπτύσσουν **υποκειμενικά νοήματα** από τις εμπειρίες τους, μέσω των αλληλεπιδράσεων με το κοινωνικό, ιστορικό, πολιτισμικό τους πλαίσιο
- Έρευνα της πολυπλοκότητας αυτών των νοημάτων
- Μελέτη των απόψεων του ατόμου, των αλληλεπιδράσεων με άλλα άτομα, του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτισμικού πλαισίου που δρα το άτομο
- Όχι αφετηρία από θεωρία αλλά **διατύπωση θεωρίας ή εντοπισμός μοτίβου** νοημάτων
- Επαγωγική (από το ειδικό στο γενικό)
- Η ερμηνεία διαμορφώνεται από τις εμπειρίες και το υπόβαθρο **του ίδιου του ερευνητή/ερευνήτριας.**

Μικτές Προσεγγίσεις

- Φιλοσοφικό πλαίσιο: Πραγματισμός, ρεαλισμός
 - Αληθές είναι μόνο ό,τι **πρακτικά ωφελεί** στη ζωή
 - η **πράξη** έχει προτεραιότητα έναντι της θεωρίας, η εμπειρία έναντι των αμετάβλητων αρχών
- Το **πρόβλημα** είναι αυτό που έχει σημασία, όχι η μέθοδος - Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε όποια μέθοδο θέλουμε, για να κατανοήσουμε το πρόβλημα.
- Η γνώση δεν βασίζεται στο δυισμό μεταξύ νου και πραγματικότητας ανεξάρτητης από το νου
- Στη μικτή έρευνα: πολλαπλές μεθόδους, θεωρίες, δεδομένα, μέθοδοι ανάλυσης
- Η μικτή μεθοδολογία εξουδετερώνει τους περιορισμούς της ποιοτικής και της ποσοτικής μεθοδολογίας ξεχωριστά. **Τριγωνοποίηση** δεδομένων. Αποτελέσματα από τη μία μέθοδο μπορούν να **ενισχύσουν** την άλλη μέθοδο – να “φωτίσει” σημεία της άλλης μεθόδου.
- Απαιτείται **αιτιολόγηση** της χρήσης μικτής έρευνας (γιατί χρειάζονται ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα;)

Σύνοψη Προσεγγίσεις

Ποσοτική Έρευνα

- Αίτιο/αιτιατό
- Επικέντρωση σε συγκεκριμένες μεταβλητές, υποθέσεις, ερωτήματα
- Πειράματα, οιονεί πειράματα
- Ερωτηματολόγια
- Προκαθορισμένα εργαλεία συγκέντρωσης δεδομένων
- Στατιστικά δεδομένα

Ποιοτική Έρευνα

- Φαινομενολογική μέθοδος, θεμελιωμένη θεωρία, εθνογραφία, μελέτη περίπτωσης
- Εποικοδομιστικές προοπτικές
- Ανοιχτά και αναδυόμενα δεδομένα προκειμένου να εντοπιστούν θέματα από τα δεδομένα

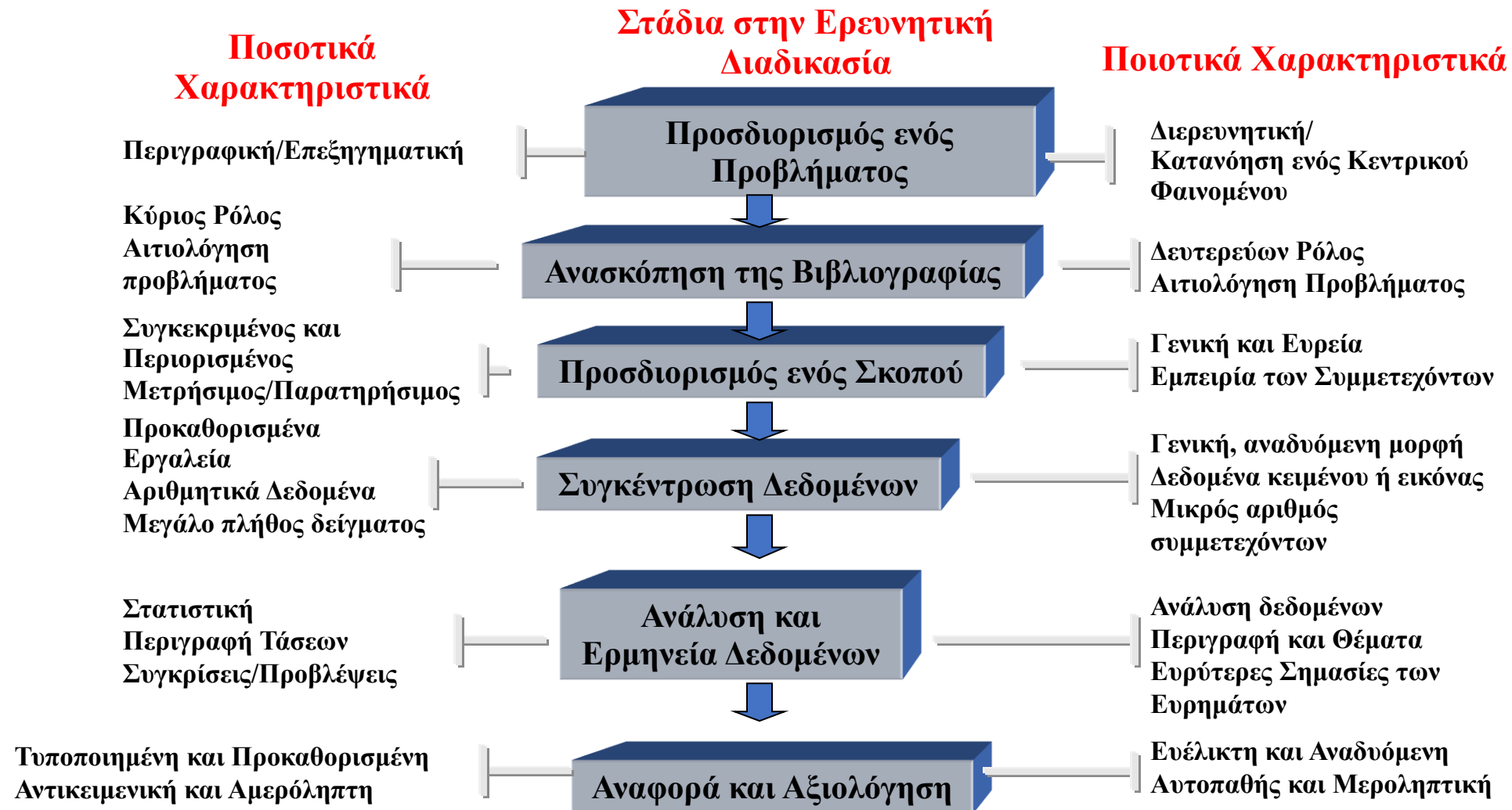
Μικτή Έρευνα

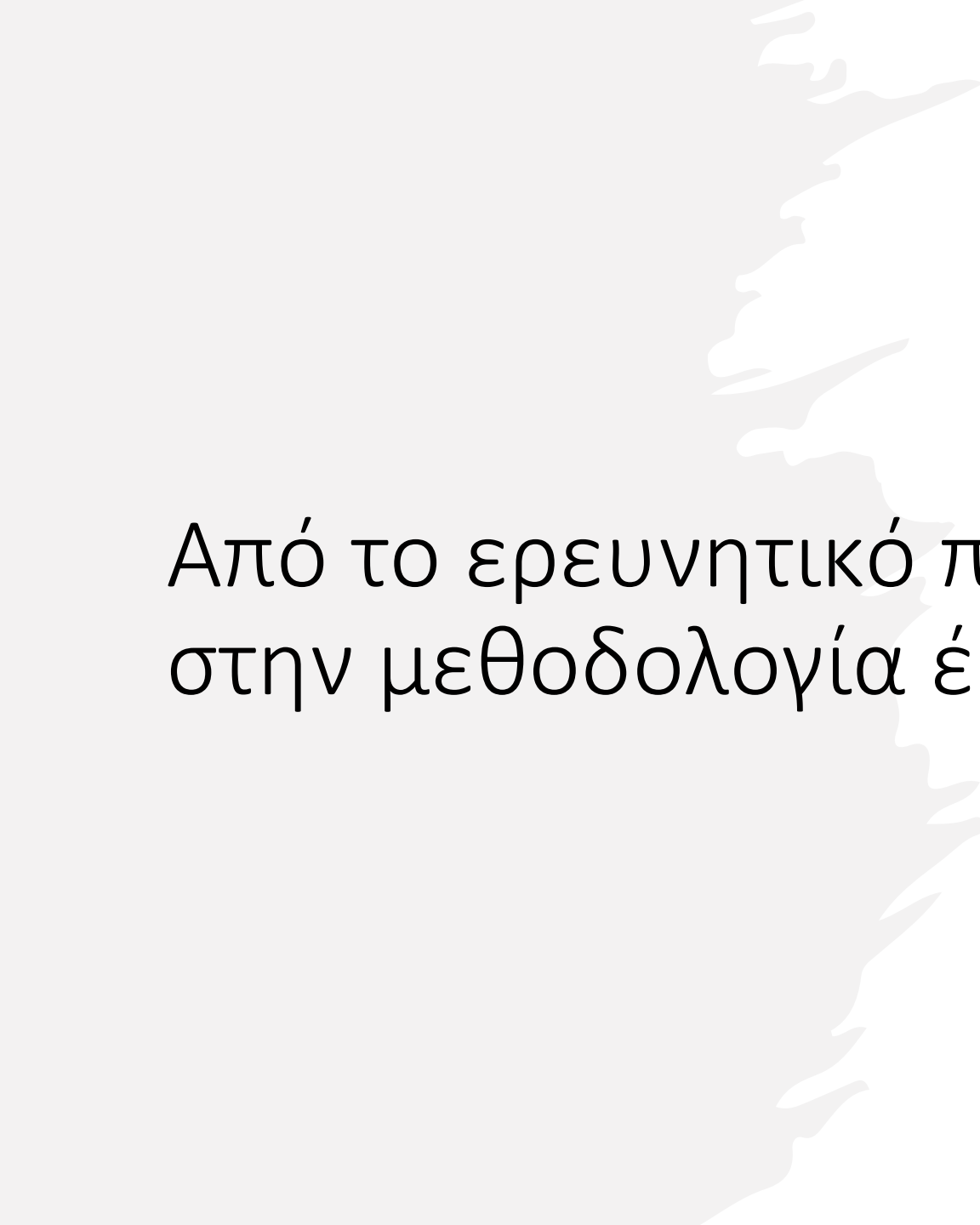
- πλουραλιστική προσέγγιση
- επικεντρωμένη στο πρόβλημα
- Ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα

Επιλογή μεθόδου έρευνας - χαρακτηριστικά:

- Πόσο προκαθορισμένη θέλουμε να είναι η έρευνα (σε σχέση με τα εργαλεία συγκέντρωσης δεδομένων)
 - π.χ. κλειστές ή ανοιχτές ερωτήσεις
- Τι είδους δεδομένα θα πρέπει να συγκεντρώσουμε: αριθμητικά ή μη-αριθμητικά
 - ερωτηματολόγια/τεστ (π.χ. ερωτήσεις για τις στάσεις απέναντι σε ένα θέμα)
 - συγκέντρωση δεδομένων που αφορούν συγκεκριμένες συμπεριφορές (π.χ. παρατήρηση ενός εργαζόμενου που εκτελεί μια σύνθετη εργασία)
 - κ.ά.

Διαδικασία της Έρευνας: Χαρακτηριστικά της Ποσοτικής και της Ποιοτικής Έρευνας (Creswell, 2016)

Από το ερευνητικό πρόβλημα
στην μεθοδολογία έρευνας

Έχοντας ορίσει τα παρακάτω:

- **Ερευνητικό θέμα:** το ευρύτερο θεματικό περιεχόμενο της μελέτης
- **Ερευνητικό πρόβλημα:** ζήτημα ή πρόβλημα προς μελέτη
- **Σκοπός:** η κύρια πρόθεση ή ο στόχος της μελέτης
- **Ερευνητικά ερωτήματα:** τα ερωτήματα που θέλουμε να απαντήσουμε ή να προσεγγίσουμε μέσω της μελέτης
- **Παράδειγμα:**
 - **Θέμα:** εξ αποστάσεως μάθηση
 - **Ερευνητικό πρόβλημα:** Αποχή φοιτητών από τα εξ αποστάσεως μαθήματα
 - **Σκοπός:** Να μελετηθεί το γιατί οι φοιτητές/τριες δεν παρακολουθούν μαθήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
 - **Ερευνητικό ερώτημα:** Η χρήση της τεχνολογίας αποτρέπει τους φοιτητές από την εγγραφή σε μαθήματα εκπαίδευσης εξ αποστάσεως;

Πώς αποφασίζουμε ποια ερευνητική προσέγγιση θα ακολουθήσουμε;

- Ποια επιστημολογική προσέγγιση, θεωρητική προσέγγιση θα ακολουθήσουμε;
- Ποια μεθοδολογία/στρατηγική συνδέει τα **ερωτήματα** με τα **αποτελέσματα**;
 - π.χ. πειραματική προσέγγιση, εθνογραφία;
- Ποιες μεθόδους, τεχνικές, και διαδικασίες **συγκέντρωσης** και **ανάλυσης δεδομένων**;
 - π.χ. ερωτηματολόγιο, ατομική συνέντευξη, ομαδική συνέντευξη;

Πώς αποφασίζουμε ποια ερευνητική προσέγγιση θα ακολουθήσουμε;

- Παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση:
 - Το ερευνητικό πρόβλημα
 - Η προσωπική εμπειρία του ερευνητή/της ερευνήτριας
 - Το κοινό στο οποίο απευθυνόμαστε – το πεδίο όπου τοποθετούμαστε (π.χ. εκπαίδευση, ψυχολογία)

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Ποια κόμματα υπερτερούν στις επιλογές των πολιτών;
- Γιατί ψηφίζουν οι πολίτες αυτό το κόμμα;

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Ποια κόμματα υπερτερούν στις επιλογές των πολιτών;
 - ποσοτική έρευνα, εκλογές, exit polls
- Γιατί ψηφίζουν οι πολίτες αυτό το κόμμα;
 - ποιοτική έρευνα;

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Εντοπισμό παραγόντων που **επηρεάζουν** ένα αποτέλεσμα
 - Τη **χρησιμότητα** μιας παρέμβασης
 - Την κατανόηση των παραγόντων που **προβλέπουν** καλύτερα ένα αποτέλεσμα
 - Τη δοκιμή μιας θεωρίας ή **υπόθεσης**
- Προσέγγιση;

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Εντοπισμό παραγόντων που επηρεάζουν ένα αποτέλεσμα
 - Τη χρησιμότητα μιας παρέμβασης
 - Την κατανόηση των παραγόντων που προβλέπουν καλύτερα ένα αποτέλεσμα
 - Τη δοκιμή μιας θεωρίας ή υπόθεσης
- Προσέγγιση
 - Ποσοτική

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Κατανόηση έννοιας ή φαινομένου με περιορισμένη προϋπάρχουσα έρευνα / διατύπωση θεωρίας
 - Νέο θέμα όπου δεν γνωρίζουμε τις σημαντικές μεταβλητές
- Προσέγγιση;

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Κατανόηση έννοιας ή φαινομένου με περιορισμένη προϋπάρχουσα έρευνα / διατύπωση θεωρίας
 - Νέο θέμα όπου δεν γνωρίζουμε τις σημαντικές μεταβλητές
- Προσέγγιση;
 - Ποιοτική

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Μελέτη/κατανόηση του νοήματος ενός φαινομένου ή έννοιας από τα άτομα και γενίκευση ευρημάτων στον πληθυσμό
- Προσέγγιση;

Παράδειγμα: Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Μελέτη/κατανόηση του νοήματος ενός φαινομένου ή έννοιας από τα άτομα και γενίκευση ευρημάτων στον πληθυσμό
- Προσέγγιση
 - Μικτή
 - π.χ. διερευνητική προσέγγιση για να εντοπιστούν οι μεταβλητές και στη συνέχεια ερωτηματολόγιο σε δείγμα του πληθυσμού
 - ή αρχικά ερωτηματολόγιο/συνεντεύξεις και στη συνέχεια εις βάθος μελέτη κάποιων περιπτώσεων

Ποια μεθοδολογική προσέγγιση;

- Εάν το ερευνητικό πρόβλημα αφορά:
 - Τη συμμετοχή των μαθητών/τριών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Οι μαθητές/τριες συμμετέχουν ενεργά; Κατά πόσο;
- Με ποια προσέγγιση συλλογής δεδομένων;

Ποσοτικές μέθοδοι	Ποιοτικές μέθοδοι
1. Το κύριο ενδιαφέρον των ποσοτικών μεθόδων εστιάζεται στο γενικό και καθολικό των κοινωνικών φαινομένων.	1. Το κύριο ενδιαφέρον των ποιοτικών μεθόδων εστιάζεται στην περιγραφή και κατανόηση της μοναδικότητας της ανθρώπινης εμπειρίας, της βιωματικής πραγματικότητας (του βιόκοσμου) των υποκειμένων, στην ιδιαιτερότητα της συνείδησης και των βιωμάτων τους.
2. Στόχος των ποσοτικών μεθόδων είναι η εξήγηση των ανεξάρτητων από το υποκείμενο αιτιών ενός συμβάντος με βάση το «παράδειγμα»: αίτιο-αιτιατό, αίτιο-αποτέλεσμα.	2. Στόχος των ποιοτικών μεθόδων είναι η κατανόηση ενός συμβάντος στο πλαίσιο της ολότητας της κοινωνικής ζωής με βάση το «παράδειγμα» ολότητα-μέρος.
3. Στόχος των ποσοτικών μεθόδων είναι η διατύπωση καθολικών νόμων. Οι κοινωνικές επιστήμες θεωρούνται εδώ ότι είναι από τη βάση τους νομοθετικές.	3. Στόχος των ποιοτικών μεθόδων είναι η διατύπωση επιμέρους νόμων. Οι κοινωνικές επιστήμες θεωρούνται εδώ ότι είναι από τη βάση τους ιδιογραφικές.
4. Το κυρίαρχο εργαλείο των ποσοτικών μεθόδων είναι η ποσοτική ανάλυση και μέτρηση.	4. Το κυρίαρχο εργαλείο των ποιοτικών μεθόδων είναι η πλαισιοθετημένη κατανόηση και σύνθεση.
5. Το κυρίαρχο μοντέλο είναι το εξηγητικό υποθετικο-απαγωγικό μοντέλο.	5. Το κυρίαρχο μοντέλο είναι το ερμηνευτικό post factum μοντέλο.
6. Βασικό εργαλείο των ποσοτικών μεθόδων είναι η γλώσσα των μαθηματικών (π.χ. συντελεστές συνάφειας).	6. Βασικό εργαλείο των ποιοτικών μεθόδων είναι ο λόγος, ο διάλογος και η επιχειρηματολογία (ερμηνευτική).
7. Οι προτιμώμενες ερευνητικές τεχνικές είναι οι πειραματικές.	7. Οι προτιμώμενες ερευνητικές τεχνικές είναι οι επικοινωνιακές, αφηγηματικές και διαλογικές.

Πίνακας 2. Γενική σύγκριση των ποσοτικών με τις ποιοτικές μεθόδους έρευνας.

Ερευνητικά Ερωτήματα και Υποθέσεις

- Ποιοτική προσέγγιση -> Ερωτήματα
- Ποσοτική προσέγγιση -> Υποθέσεις

Ποιοτική Έρευνα: Ερευνητικά Ερωτήματα

- Επικέντρωση σε ένα φαινόμενο ή έννοια
- Γενικό ερώτημα + υποερωτήματα (που απαντούν το γενικό ερώτημα)
- Κατευθυντήριες γραμμές κι όχι φαινόμενα που πρέπει να αποδειχθούν
- Όχι υποθέσεις
- Όχι «Γιατί» = αίτιο/αιτιατό, ποσοτική έρευνα
- «Τι» ή «Πώς» – ανοιχτός και αναδυόμενος σχεδιασμός
- Ρήματα που παραπέμπουν σε αναδυόμενο ερευνητικό σχεδιασμό π.χ. **ανακαλύπτουμε** (θεμελιωμένη θεωρία), επιδιώκουμε να **κατανοήσουμε** (εθνογραφία), **διερευνούμε** μια διαδικασία (μελέτη περίπτωσης), **περιγράφουμε** τις εμπειρίες (φαινομενολογία)
- **Όχι:** αποτέλεσμα, επίδραση, επιρροή, καθορισμός, αίτιο, συσχέτιση

Ποιοτική Έρευνα: Ερευνητικά Ερωτήματα Παραδείγματα

Παραδείγματα:

- *«Πώς είναι για μια μητέρα να έχει ένα έφηβο παιδί με ειδικές ανάγκες;»*
- *«Ποιες κατηγορίες αλληλεπιδράσεων αναδύονται από τις αλληλεπιδράσεις νοσηλευτών και ασθενών;»* (ανοιχτή κωδικοποίηση)
- Τα ερωτήματα είναι πιθανό να τροποποιηθούν στην πορεία της έρευνας (σε αντίθεση με την ποσοτική έρευνα!)

Ποσοτική Έρευνα: Ερευνητικές Υποθέσεις Παράδειγμα

- The present study focuses on the factors that **influence** the acceptance of commercial video games as learning tools in the classroom.
 - **Hyp. 1.** Usefulness (U) positively relates to behavioral intention (BI).
 - **Hyp. 2.** Complexity (C) negatively relates to behavioral intention (BI).
 - **Hyp. 3.** Complexity (C) negatively relates to usefulness (U)
 - **Hyp. 4.** Video game experience (Experience) positively relates to usefulness (U).
 - **Hyp. 5.** Video game experience (Experience) positively relates to complexity (C).
 - **Hyp. 6.** Video game experience (Experience) positively relates to behavioral intention (BI).

Ποσοτική Έρευνα: Μεταβλητές και Μέτρηση Παράδειγμα

- Usefulness – Using video games in the classroom
 - U1 would improve my performance
 - U2 would increase my learning productivity
 - U3 would enhance my effectiveness
 - U4 would help me to achieve better grades
- Ease of use (complexity)
 - EOU1 I would know how to handle video games in the classroom
 - EOU2 It would be easy for me to use video games in the classroom
 - EOU3 My interaction with video games in the classroom would be clear and understandable
- Experience with games
 - Experience1 I like playing video games
 - Experience2 I often play video games
 - Experience3 Compared to people of my age, I play a lot of video games
 - Experience4 I would describe myself as a gamer
 - Experience5 I play different types of video games

Σε τι Διαφέρουν τα Ερευνητικά Προβλήματα στην Ποσοτική και στην Ποιοτική Έρευνα;

Χρησιμοποιούμε **ποσοτική έρευνα** αν το ερευνητικό πρόβλημα απαιτεί από εμάς:

- Να μετρήσουμε μεταβλητές.
- Να αξιολογήσουμε τον αντίκτυπο των μεταβλητών αυτών σε κάποιο αποτέλεσμα.
- Να εξετάσουμε θεωρίες ή γενικές εξηγήσεις.
- Να εφαρμόσουμε τα αποτελέσματα σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων.

Χρησιμοποιούμε **ποιοτική έρευνα** αν το ερευνητικό πρόβλημα απαιτεί από εμάς:

- Να μάθουμε για τις απόψεις των ατόμων, τα οποία σχεδιάζουμε να μελετήσουμε.
- Να διατυπώσουμε θεωρίες βασισμένες στις απόψεις των συμμετεχόντων.
- Να εξασφαλίσουμε λεπτομερείς πληροφορίες για συγκεκριμένους ανθρώπους ή τόπους έρευνας.